

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1013762/1

בבית הדין הרבני האזורי ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יוסף גולדברג – אב"ד, הרב דוד בירדוגו, הרב מרדכי רלב"ג

התובעת: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד עו"ד דפנה קמר ועו"ד מורן שרה שבתי)

נגד

הנתבע: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד עו"ד ניסן קזיוף)

הנדון: דחיית תביעת הגירושין של האישה

פסק דין

בפני בית הדין עומדת תביעת גירושין שהגישה האישה ביום ל' בכסלו תשע"ה (22/12/2014). הצדדים נישאו זה לזה ביום י' בתמוז תשס"ח (13/07/2008), ולהם שתי בנות קטינות. הצדדים מתגוררים בנפרד מתאריך ו' בכסלו תשע"ה (28/11/2014) בעקבות עזיבת האישה את הבית המשותף.

בכתב התביעה שכתב ב"כ האישה מתארת ב"כ האישה עליות ומורדות מראשית דרכם המשותפת (שם סעיף 4), חוסר נימוס וחוסר סובלנות כלפי משפחת התובעת (שם), הנתבע אינו מדבר עם אף אחד מבני משפחתה (שם, סעיף 5), מגדף אותה ומשפיל אותה (שם, סעיף 7), הנתבע צורח ואף מכה את הקטינות כשהן מלכלכות (שם, סעיף 11), אינם מקיימים יחסי אישות, בין היתר בשל אורחות חייו של הנתבע והשעות המאוחרות בהן מגיע הביתה (שם, סעיף 21). ביום ו' בכסלו תשע"ה (28/11/2014) פרץ ויכוח ובמהלכו תקף הנתבע את התובעת במכות ובבעיטות, וגרם לה חבלה בידה (שם, סעיף 31).

לא בכדי הארכנו בציטוט הטענות מתוך כתב התביעה, וזאת משום שבמהלך כל ארבעת הדיונים שהתקיימו בבית הדין במשך השנים האחרונות, הועלו טענות בלבד, ובדיון האחרון שהתקיים ביום ט"ז חשון תשע"ז (ט"ו בחשון תשע"ז (16/11/2016)) שנקבע להוכחות התבקשה ב"כ האישה להציג את הוכחותיה בפני בית הדין, אך ב"כ האישה השיבה: "אני מפנה לאמור בכתב התביעה, ובהתאם לאמור שם אני מבקשת לחייב את הבעל בגט" (שם 55–56). על כן מוטל עלינו לבדוק את הטענות הנ"ל והאם ניתן על פיהן להיעתר לתביעת האישה לחיובו של הבעל בגט.

יש לציין כי בסופו של הדיון הנ"ל הוחלט על הגשת סיכומים, ואכן הוגשו סיכומים ע"י ב"כ הצדדים, ולאחר העיון בסיכומים, בכתב התביעה ובכל החומר שבתיק, בית הדין מבהיר בזה כדלהלן.

בראשית דברינו ברצוננו להעיר על האמור בסעיף 28 לכתב התביעה "כי התובעת האמינה ועדיין מאמינה בשלימות המשפחה ובחיים משותפים עם בעלה", כלומר שב"כ האישה מצהירה בכתב התביעה לגירושין שהאישה עדיין מאמינה בחיים משותפים עם בעלה, והשאלה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הנשאלת: כיצד דברים אלו עולים בקנה אחד עם האמור בהמשך שם על מכות ובעיטות וחבלות ספגה מבעלה, ועל כך שאין כל סיכוי להמשך חיי נישואין תקינים (כמפורט שם בסעיף 33).

עוד יש להעיר בעניין האמור בכתב התביעה על מכות וחבלות בידה (שם, 31), שהרי מתוך העיון בכל ארבעת הפרוטוקולים עולה, שמעולם לא העלתה האישה טענה זו, אלא שבדיון השני שהתקיים ביום ו' באדר ב' תשע"ו (16/03/2016) טענה האישה "הוא למשל דפק לי קלסר בראש" (שם, 11), ומעבר לטענה זו של אלימות פיזית, לא טענה האישה כל טענה נוספת על אלימות, כלומר שלא טענה כלל על מכות, בעיטות וחבלות.

בדיון הראשון שהתקיים ביום י"ג סיון תשע"ה (31.05.2015), טענה האישה שהבעל משפיל אותה, מקלל אותה ואת אמה, אין יחסי אישות ושהוא קמצן בצורה קיצונית.

לאחר שבית הדין שמע במהלך הדיון הנ"ל את טענות האישה והבעל, הציע בית הדין להפנותם ליחידת הסיוע של בית הדין, וכמו כן הביע בית הדין את דעתו: "אני לא רואה כל בסיס לתביעה" (פרוטוקול שם 32–33).

בחוות הדעת שהתקבלה מיחידת הסיוע, נכתב שם שהאיש מבטא נחישות להגיע לשלום בית ומוכן לפנות לטיפול זוגי. האישה מבטאת חוסר אימון לאפשרות שהאיש ישנה את התנהגותו ואת התנהלותו במערכת היחסים ביניהם, ובסיכומם של דברים נאמר שם שההתרשמות "כי מערכת היחסים ביניהם זקוקה לשיקום יסודי", כלומר שניתן עדיין לשקם את היחסים ביניהם אך הם זקוקים לשם כך לשיקום יסודי.

יש לציין שלאורך כל הדרך, הבעל נחרץ בדעתו לחזור לשלו"ב, ואף האישה הצהירה במהלך הדיון שהתקיים ביום ג' באדר ב' תשע"ו (13/03/2016) שהבעל פונה אליה שתחזור הביתה, אך היא מסרבת (פרוטוקול שם, 15).

במהלך הדיון הנ"ל חזרה האישה שוב על טענת אלימות מילולית ופיזית, וכדוגמא לכך הביאה את המקרה שדפק לה קלסר בראש (שם, 11), כמו כן העלתה ב"כ האישה טענה על חוסר יחסי אישות (שם, 19). אך הבעל הכחיש את כל טענותיה (שם, 26), ואף טען שם שאשתו אמרה לו שהיא חולה ואינה יכולה ללכת למקווה (שם, 28–29), והמשמעות של דבריו היא שהאישה היא זו שמנעה את יחסי האישות.

כמו כן במהלך הדיון שהתקיים ביום ט"ו בחשון תשע"ז (16/11/2016), טען הבעל: "היא מורדת ובוודאי שלא מגיע לה כתובה, היא לא הלכה למקווה" (פרוטוקול שם, 18).

כמו כן בדיון שהתקיים ביום הנ"ל, הצהיר הבעל: "אני בלבי לא רוצה להתגרש... אם בכ"ז אשתי נלחצת להתגרש, אז אני מבקש לדחות את הגירושין עד שיסתיימו כל התביעות שאשתי תבעה בבית המשפט בעניין רכוש ומזונות" (שם, 27–29).

ואכן ביום י"ט בכסלו תשע"ז (19/12/2016) ניתן פס"ד בבית המשפט במכלול ענייני הצדדים (כמפורט בבקשת ב"כ האישה מיום כ"ו בשבט תשע"ז (22/02/2017)).

אף ב"כ הבעל בסעיף 12 לסיכומיו כותב כי אם יחליט בית הדין שעל הבעל לגרש את אשתו, יש לסיים את ענייני הרכוש כפי שנפסק בבית המשפט.

לאור כל האמור לעיל מתברר שהאישה העלתה טענות שונות כלפי הבעל כולל טענות קשות של חוסר יחסי אישות וכן אלימות פיזית, אך דבריה הוכחו ע"י הבעל, וכמו כן האישה לא הביאה כל הוכחות לדבריה. אמנם בעבר הגישה האישה תלונה במשטרה כנגד הבעל, אך לא הוגש כתב אישום בנידון, כלומר שהתלונה לא התבררה ולא הוכחה בבית המשפט.

מנגד ניתן לקבוע לאור טענות האישה, שלכאורה הבעל מאוס עליה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לא בכדי כתבנו "לכאורה", וזאת בעקבות דברי ב"כ האישה בסעיף 28 לכתב התביעה שבו היא כותבת שהאישה עדיין מאמינה בשלימות המשפחה ובחיים משותפים לצד בעלה, כלומר, למרות כל טענותיה הקשות כנגד בעלה המפורטות באותו כתב תביעה, בכ"ז היא מצהירה שעדיין מוכנה לחיים משותפים עם בעלה.

הצהרה זו אינה עולה בקנה אחד עם המושג ההלכתי "מאיס עלי", שהגדרתו היא "שאינן כאן עוד תוחלת, שאין אחר המיאוס כלום, ואף שהיא סבורה לקבל, אינה יכולה לכוף את טבעה" (כלשונו של רבינו המאירי בכתובות דף ס"ג ע"א).

אף אם נניח בוודאות שעומדת בפנינו טענת "מאיס עלי", בכ"ז הלכה ברורה היא שבכהא"ה גוונא אין כופין לגרש כמ"ש בשו"ע אבהע"ז סי' ע"ז סעיף ב, וברמ"א שם סעיף ג. כמו כן אף לגבי חיוב גט בנידון נחלקו רבותינו הראשונים בשטמ"ק למס' כתובות ס"ד ע"א האם מחייבים את הבעל לגרש, ושיטת ר"ת שם שאין מחייבים אותו לגרש, אלא בית הדין נותן לו עצה טובה שיגרש לאלתר, ורוב רבותינו הראשונים סוברים כשיטת ר"ת שאין מחייבים את הבעל לגרש, כ"כ בחידושי הריטב"א לכתובות דף ס"ג ע"ב בהסבר שיטת ר"ת, וכן משמע להדיא מדברי הרא"ה שם, וכ"כ בחידושי הרשב"א לכתובות שם, וכן משמע משו"ת הרשב"א המיוחסות סי' קל"ח (כ"כ הגריש"א בפד"ר ז' עמ' 4-5), וכ"כ הרשב"א בשו"ת ח"א אלף קצ"ב ובח"א סי' תקע"ג ובח"ה סי' צ"ה, עיי"ש שמשמע מהרשב"א שאף אין מחייבין, שהרי תלה את הדבר ברצון הבעל בלבד.

וכן משמע משו"ת מהר"ם מרוטנבורג ד"פ סי' תתקמ"ו, וכ"כ בהג' מרדכי לכתובות סי' ר"צ בשם ספר הישר לר"ת, וכן משמע להדיא משו"ת הרא"ש כלל מ"ג אות ח', עיי"ש. ועי' עוד בשו"ת עטרת שלמה ח"א סי' ל"ב סק"ו שהוכיח אף מדברי הרמב"ן לכתובות דף ס"ג ושו"ת ריב"ש סי' ק"ד דאף הם ס"ל דאין מחייבין לגרש, וע"ש בסק"ח שהסיק שם שלדברי רוב רבותינו הראשונים אין מחייבים לגרש בטענת מאיס עלי, ועי' בספר משפטי שמואל מהדו"ת סי' כ"ב אות ד' שכתב שמאחר ונחלקו בזה רבינו יונה ור"ת, אין לעשות מעשה ולחייבו בגט משום חשש גט מעושה. שוב ראיתי בשו"ת בית אפרים אבהע"ז סי' קכ"ט שכתב להלכה דאין לחייבו לגרש.

יצוין, כי נידון דידן אינו כלול בקטגוריה של "מאיס עלי באמתלא מבוררת" שיש פוסקים המחייבים את הבעל במתן גט לאשתו, וזאת משום שלא הוכחו לבית הדין הטענות שטענה האישה כנגד הבעל.

לאור כל האמור לעיל, תביעת האישה לחייב את הבעל בגט נדחית.

מנגד אין להתעלם מהעובדה שהצדדים מתגוררים בנפרד כשנתיים וחצי וכמו כן האישה נחרצת בדעתה להתגרש והמצב הנוכחי הוא בלתי נסבל הן לאישה והן לבעל, ועל כן בית הדין סבור וממליץ לטובת שני הצדדים לשבת ולערוך הסכם גירושין באופן מידי, ובמיוחד שנושא הרכוש כבר הוכרע בבית המשפט, ואף הבעל בעצמו הצהיר במהלך הדיון שהתקיים ביום ט"ו בחשון תשע"ז (16/11/2016) שמעוניין לדחות את הגירושין עד להכרעת בית המשפט, ועל כן מאחר שנושא הרכוש הוכרע בבית המשפט, בית הדין ממליץ לצדדים להיפגש ולגבש הסכם גירושין, ולאחר שיוודעו לבית הדין על גיבוש הסכם גירושין, בית הדין יקבע מועד לאישור ההסכם וסידור ג"פ.

ניתן ביום י"ז באדר התשע"ז (15.03.2017).

הרב מרדכי רלב"ג

הרב דוד בירדוגו

הרב יוסף גולדברג – אב"ד